

О Форум

Актуальні питання екстреної допомоги та медицини катастроф

Нещодавно у м. Тернопіль на базі навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського проводилась Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю (Республіка Польща, Республіка Литва) «Актуальні питання екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» та II Міжнародний конкурс швидкої медичної допомоги.

Учасниками конференції були представники МОЗ України, Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, обласних та міських управлінь охорони здоров'я, керівники станцій та відділень швидкої медичної допомоги, територіальних центрів медицини катастроф, лікарі, що працюють у службах догоспітального та раннього госпітального етапів, лікарі-кардіологи, лікарі – анестезіологи та всі зацікавлені особи. Делегацію закордонних гостей представляли Аркадіуш Тшос – кафедра медицини катастроф Ягелонського медичного університету, (Республіка Польща) Міхал Сочинський – президент центру тренінгу та симуляції (Республіка Польща), Олександр Федін – директор служби швидкої медичної допомоги м. Каунас (Республіка Литва), Тадеушас Родз – міська станція швидкої допомоги м. Вільнюс (Республіка Литва). Серед запрошених були представники вітчизняних та закордонних фірм, які спеціалізуються на продажі санітарних автомобілів спеціального призначення, комплексному оснащенні автомобілів швидкої медичної допомоги, їх сервісі. Тут також був представлений широкий вибір манекенів-тренажерів для відпрацювання практичних навичок з надання медичної допомоги.

На конференції висвітлювались питання організації та функціонування служб швидкої та екстреної медичної допомоги в Україні та за кордоном, їх проблеми та потреби, початкові етапи проведення реорганізації цих служб та напрацювання зі сторони МОЗ України щодо розбудови єдиної системи екстреної медичної допомоги у нашій державі. Актуальними в обговоренні були також медичні аспекти надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах, інноваційні впровадження в кардіології, хірургії раннього госпітального етапу, необхідності вдосконалення до- та післядипломного навчання медиків з питань екстреної та невідкладної медичної допомоги. Розглядалися та обговорювались на конференції питання міжнародної співпраці – як запоруки досягнення європейських стандартів у медицині догоспітального етапу та її ролі у створенні єдиної системи надання екстреної медичної допомоги в Україні.

Учасником конференції була також і Львівська делегація. На прикладі роботи комунального підприємства Львівської станції швидкої медичної допомоги, комунального закладу «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» були висвітлені ряд питань щодо проблем функціонування ШМД. Жваву зацікавленість викликала презентаційна доповідь завідувача приймальним відділенням КМКЛШМД Львова Ірини Мельник. У своєму виступі вона розповіла, що КМКЛШМД є однією з базових лікарень під час проведення чемпіонату по футболу Євро-2012. Лікарня швидкої медичної допомоги м. Львова отримала медичне завдання, затверджене Міністром охорони здоров'я України, щодо проектування відділення невідкладної меддопомоги «Emergency» на базі приймального відділення, в якому буде забезпечуватись надання повного об'єму екстреної меддопомоги в об'ємі першого госпітального етапу. На даний час поетапно проводиться виконання цього завдання. Зокрема, Ірина Мельник продемонструвала досягнення у реорганізації цього відділення за сучасними вимогами (розподіл приміщення у відповідності до зон, де буде надаватись той чи інший вид меддопомоги, де

проводитиметься сортування потерпілих, діагностичні та лікувальні процедури і т. д.), план основних організаційних заходів у випадках масового поступлення, основні принципи вторинного сортування. Як відмітила Ірина Мельник, велику увагу у лікарні приділяється навчанню персоналу щодо дій кожного працівника установи у разі виникнення надзвичайних ситуацій та масового поступлення потерпілих, а також злагодженості та наступності між службами догоспітального та госпітального етапів. Приймальне відділення у майбутньому – це консультативно-діагностичний та лікувальний відділ, завершення перебудови якого наблизить надання невідкладної медичної допомоги на ранньому госпітальному етапі до європейських стандартів.

Про важливість навчання медичного персоналу в Україні європейським стандартам проведення серцево-легенево-мозкової реанімації (СЛМР) розповів Святослав Степанишин – завідувач відділу для надання екстреної та консультативної медичної допомоги Львівського центру медицини катастроф, лікар-анестезіолог вищої кваліфікаційної категорії, заступник голови правління Української ради реанімації (УРР). Він проаналізував проведення СЛМР за протоколами, затвердженими наказом МОЗ України за № 24 від 17.01.2005р. та за рекомендаціями Європейської ради реанімації, що ґрунтуються на доказових наукових даних та оновлюються кожні 5 років. У методиці проведення реанімаційних заходів в Україні та у країнах Європи є розбіжності. Член Української ради реанімації (УРР) лікар – анестезіолог Володимир Пайкуш презентував створення 3 жовтня 2009 р. громадської організації «Українська рада Реанімації» та основні завдання цієї структури, зокрема: привнесення вітчизняних протоколів до загальноприйнятих європейських стандартів СЛМР, впровадження та адаптування цих протоколів на території України, створення навчальних програм для використання лікарями, рятувальними службами та широким колом громадськості.

Андрій Іващенко – начальник клініки хірургії Львівського клінічного госпіталю Державної прикордонної служби України, полковник медичної служби, презентував цікаву змістовну доповідь про досвід участі бригад клінічного госпіталю ДПСУ Львова у міжнародних конкурсах швидкої медичної допомоги. Зокрема Андрій Іващенко сказав, що участь у подібних заходах команди Львівського клінічного госпіталю Державної прикордонної служби України, незважаючи на те, що надання екстреної медичної допомоги не є прямим завданням медиків госпіталю, дозволяє підвищувати професійну майстерність, володіти навичками орієнтування і прийняття правильних рішень у складних ситуаціях, тому що адекватна та своєчасна допомога на догоспітальному етапі, правило “золотої години” є, у багатьох випадках, основним критерієм, який дозволяє проводити подальше лікування хворих. Також це надає можливість медичним працівникам госпіталю отримувати досвід надання невідкладної допомоги згідно Європейських стандартів, що набуває великої актуальності в рамках транскордонної співпраці з польськими колегами в руслі підготовки до медичного забезпечення «Євро – 2012».

Про організацію роботи служби швидкої медичної допомоги у Литві розповідали представники ШМД Вільнюса

та Каунаса. Колеги з Литви поділились досвідом організації роботи служб догоспітального етапу, які були шляхи втілення європейських стандартів надання екстреної медичної допомоги, висвітлили свої досягнення та проблеми. Досягненнями та напрацюваннями у системі надання медичної допомоги у випадку виникнення надзвичайних ситуацій, особливості підбору персоналу для роботи у службі, контингент осіб, які повинні володіти вміннями надавати медичну допомогу у випадку проведення рятувальних робіт, співпрацю з немедичними рятувальними формуваннями, поділились польські колеги. У актовому залі конгрес-центру для бригад швидкої допомоги та учасників конференції Павло Римаренко – завідувач навчально-тренувального центру Державного закладу «Клінічна поліклініка» ДУС при Президентіві України, інструктор Європейської ради реанімації, провів лекцію з демонстрацією «Серцево-легенева реанімація (СЛР) за стандартами Європейської ради реанімації».

Проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» мало вагомое значення для прийняття важливих управлінських рішень у цьому напрямку медичної галузі, під час цього заходу пройшло спілкування представників всіх рівнів, що стосуються функціонування єдиної системи екстреної медичної допомоги в Україні, проводився обмін досвідом із аналогічними закордонними службами.

Людмила ГЕРА,
лікар-методист КЗ ЛОЦЕМД МК,
учасник конференції

О Змаги

Львів'яни – п'яті

Відбувся II-ий міжнародний конкурс швидкої медичної допомоги.

9-10 червня на теренах Тернопільщини проходив II-ий міжнародний конкурс швидкої медичної допомоги. На запрошення організаторів конкурсу відгукнулись 25 бригад, серед них 5 закордонних: 2 бригади з Республіки Литва (м. Вільнюс, м. Каунас) та 3 бригади з Республіки Польща (м. Хелм, м. Краків, м. Бельсько-Бяла). Львівщину представляли команди клінічного госпіталю державної прикордонної служби та приватна клініка «Фіторія» (м. Львів).

За виконанням завдань, що оцінювались за відповідними критеріями та дотриманням протоколів надання екстреної медичної допомоги (згідно наказу МОЗ України від 17.01.2005р. за №24 «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Медицина невідкладних станів») слідувала кваліфікована бригада арбітрів.

Суддівська колегія у присутності апеляційних суддів і спостерігачів від команд за сумаю набраних балів визначили переможців. Після парад учасників конкурсу, які під звуки сирен здійснили проїзд містом, відбулась урочиста церемонія нагородження на Театральному майдані м. Тернопіль. Згідно результатів змагань: перше місце посіла бригада з м. Хелм (Республіка Польща); друге місце – бригада м. Краків (Республіка Польща); третє місце – медична клініка «Борис» – м. Київ.

Серед представників Львівського регіону, команда Львівського клінічного госпіталю державної прикордонної служби за сумаю набраних балів була на п'ятому місці. Але однозначно суддями було відзначено, значний ріст професійних знань цієї команди та досить високий рівень підготовки членів бригади. Начальник Львівського клінічного госпіталю Державної прикордонної служби України Михайло Карнаух та все керівництво цього закладу, розуміючи важливість підготовки медичних працівників, які у подальшому будуть залучатися до надання екстреної медичної допомоги на українсько-польському кордоні, особливо в період підготовки до проведення Євро-2010, приділяють особливу увагу та всіляко сприяють навчанню персоналу госпіталю. Активним керівником та наставником у цьому є полковник медичної служби Андрій Іващенко – начальник клініки хірургії цього госпіталю, який сформував команду та скерував на навчання-тренінги працівників госпіталю, що проводились Львівським центром медицини катастроф в рамках виконання міжнародного транскордонного проекту, ініціював та активно допомагав участі команди у різноманітних заходах і змаганнях з питань медичного рятівництва, що проходили в Україні і в Польщі. Це дало можливість набутти досвід надання екстреної медичної допомоги згідно Європейських стандартів та

підвищити професійний рівень працівників. Результат не забарився. Команда Львівського клінічного госпіталю державної прикордонної служби на цьому конкурсі була одна з найкращих у виконанні багатьох етапних завдань та отримала за це нагороди.

Усі члени бригади львівського приватного медичного центру «Фіторія» хоч і не посіли призове місце, але задоволені участю у конкурсі і, як сказав керівник закладу Юрій Пацюрко, а з ним однозначно погодились всі члени екіпажу, що такого роду змагання необхідні для набуття досвіду та застосування вмінь у практичній роботі і що бригада у подальшому буде брати участь у всіх подібних заходах.

Крім хорошого настрою, позитивного професійного заряду, всі учасники отримали відзнаки, а переможці-призи. Громадська організація «Українська рада реанімації» за найточніше дотримання європейських стандартів проведення серцево-легеневої реанімації нагородила спеціальним кубком та цінним подарунком команду Київської міської станції швидкої медичної допомоги та медицини катастроф.

Усі делегати конференції та учасники конкурсу відмітили необхідність проведення таких змагань в Україні. Адже вони дають можливість підвищити професійний рівень працівникам служб швидкої медичної допомоги всієї України, обмінятися досвідом з колегами з України та аналогічними службами країн Європи, обговорити наболілі питання та, спільно з представниками МОЗ України, прийняти оптимальні рішення.

Проведення таких змагань є логічним втіленням в життя Державної програми створення єдиної системи надання екстреної медичної допомоги.

Мирослав ТАЛАШ, лікар Львівського обласного центру медицини катастроф, суддя на етапах